

kende, at man den ene Dag har sluttet en Overenskomst mellem Arbejdsgivere og Arbejdernes valgte Tillidsmænd, og at disse den næste Dag ere gaaede ud til Arbejderne og have sagt til dem: Saadan og saadan er Forslaget, det er afgjort, vi ere gaaede ind paa det paa eders Vegne, men selvfølgelig skulle vi have eders formelle Samtykke — men at Arbejderne have sagt Nej og have simpelthen slaaet det ned (*Borgbjerg*: Er det ikke ogsaa sket med Mestrene?) Det er sket en enkelt Gang. Ja vel, jeg bebrejder ikke hverken Arbejderne eller deres Repræsentanter, at det er sket, jeg konstaterer kun Faktum — det har jeg vel Lov til uden at blive angreben.

Jeg skal blot nævne et Par Tilfælde af ny Dato, som vi vistnok alle huske. Det ene Tilfælde forefaldt for godt og vel et Aar siden, da Sporvejsstrejken skulde afsluttes. Man havde gjort alle mulige Forsøg paa at faa disse Folk bragte til Fornuft, alle vore bedste og mest ansete Autoriteter havde kastet sig i Brechen: Magistraten, Borgerrepræsentationen og dens daværende Formand, alt blev forsøgt, men det nyttede intet, de forkastede det altsammen og iværksatte Strejken. Jeg skal minde om et andet Tilfælde af endnu nyere Dato, fra i Sommer, da den langvarige Strejke indenfor Snedkerfaget skulde afsluttes. Der blev afsluttet et Forlig under Forsæde af Borgmester Jensen, den Mand, der baade har og fortjener Arbejdstandens største Respekt. Nej, det blev forkastet, det var først i anden Omgang, efter ny Forhandlinger, at de endelig fik de menige til at forstaa, at de kunde ikke sætte mere igennem. Kort sagt, det er Umuligheden af at faa den store, samlede Masse Arbejdere gjort begribeligt, at Sammenslutningen alene ikke er tilstrækkelig til at fremtvinge alt, hvad de ønske at fremtvinge. Det er, kort sagt, den Omstændighed, at Hensyntagen er det ikke muligt at fremkalde, naar de tro, at de have Magten. Det er der, min Frygt ligger for, at vi komme ud i et uhjælpe ligt Uføre, naar vi komme ind paa at indrette vor kommunale Fremtid paa Basis af det, her foreligger.

Det, som har tiltalt mig mest af alle de Planer, der have været fremme, og som jeg fremdeles mener er det forstandigste og det, som det virkelig er værd at gøre Forsøg paa at faa gennemført — det er det samme, som har vist sig nødvendigt ved Arbejderorganisationerne for at faa dem til at være fornuftige —, er at give

de ældre og mere besindige større Ret end de yngre. Det har Gang efter Gang vist sig ved alle de Kalamiteter, der ere opstaaede paa Grund af Uoverensstemmelser imellem Arbejderorganisationerne og deres ledende Mænd, at det er dette, som særlig er blevet det fremherskende, hvor der har været en stor Mængde yngre og faa ældre Fagforeningsmedlemmer, der have staaet paa den paagældende Generalforsamling og skullet afgøre Tingene. Jeg kan huske, at det blev sagt for nogle Aar siden af en bekendt Mand, der særlig har Arbejdernes Tillid, at der egentlig ved alle den Slags Afstemninger burde gives Familieforsørgeren lige saa mange Stemmer, som han har Munde at bespise, at det burde være Normen for den Stemmeret, hvormed Arbejderne skulle afgøre deres Sager. Og der er noget sundt i denne Tanke, der er noget sundt i, at den, som har det store Ansvar, skal ogsaa have den større Ret til at skaffe sin Mening Ørenlyd. Det eneste, der virkelig kunde hjælpe os til at se med nogenlunde Tillid paa vore Kommuners Fremtid, naar vi skulle ind paa at leve under den lige og almindelige Valgret — og det er jeg enig i, at det bør vi, og det skulle vi —, er, at der tillægges den ældre noget større Ret end den yngre ved Benyttelsen af deres legale Stemmeret. Det er ingen Uretfærdighed, og det er i alt Fald, som jeg en Gang før har sagt, et Fortrin af den Beskaffenhed, at selv den sarteste Følelse af Demokratiisme ikke kan føle sig fortørnet over det. Det er nemlig kun et rent individuelt Fortrin, som ethvert Menneske naar, dersom han overhovedet bliver gammel nok dertil. Det kan hændes efter den Ordning, som jeg tænker paa, at den Mand, der i Gaar erhvervede sit Brød ved at slaa Sten paa Landevejen, kan møde i Dag og afgive sine 2 Stemmer ved Siden af Lensgreven, der kommer og maa nøjes med at afgive 1 Stemme. Det er dog vel omtrent saa demokratisk, som man overhovedet kan forlange det.

Jeg tror, at det ikke vil være muligt at finde nogen bedre Ordning end denne, og jeg har til Hensigt at gøre et sidste Forsøg ved til anden Behandling at stille Forslag i Retning af, som sagt, at skaffe lidt mere sund Fornuft og mere Besindighed ind i de kommunale Raad for Fremtiden mod til Gengæld at give Afkald paa de saakaldte Kauteler, som jeg anser for at være enten unyttige eller i alt Fald saa nær unyttige, at man lige saa godt kan undvære dem — ogsaa af den Grund, jeg